

JŪSŲ KŪDIKIO RAIDA (KLAUSA, KALBĖJIMAS IR KALBA)

Ištrauka iš Šiaurės Airijos Vaiko sveikatos įrašų kortelės (angl. Personal Child Health Record, PCHR), dar vadinamos „raudonąja knyga“. Visą „Jūsų kūdikio raida“ versiją galite rasti Vaiko sveikatos įrašų kortelėje.

Nuo gimimo iki 8 savaičių

- Kūdikį gasdina staigūs ir trukšmingi garsai, pvz., rankų plojimas arba durų trenksmas.
- Išgirdęs triukšmą kūdikis sumirksi arba plačiai atmerkia akis, nustoja žįsti arba pradeda verkti.
- Pasigirdus staigiai atsiradusiems ir besitęsiantiems garsams, pvz., siurblio skleidžiamam garsui, kūdikis stabteli, suklūsta ir gali atsisukti garso šaltinio link.

9-16 savaičių

- Kūdikis nutyla arba nusišypso išgirdęs pažįstamus balsus net ir tada, kai nemato kalbančiojo. Suka akis arba galvą balso link. Rodo susijaudinimą išgirdęs garsus, pvz., balsus, žingsnius.
- Būdraudamas skleidžia švelnius garsus. Guguoja ir čiulba.

5-9 mėnesiai

- Skleidžia juoką primenančius melodingus garsus, pvz., „a a“, „mu“, „gu“, „aru“, „agu“.
- Atsisuka vos tik išgirdęs kitoje kambario pusėje skambant pažįstamus balsus ar bet kurioje pusėje suskambus tyliems garsams (jeigu tuo metu nėra atkreipęs dėmesio į kitus dalykus).

- Atidžiai klausosi kasdienių garsų ir ieško labai tylaus garso šaltinių, kurių nemato. Skleidžia garsus norėdamas parodyti draugiškumą arba susierzinimą.
- Čiauška, pvz., taria garsus „da da da“, „ma ma ma“, „ba ba ba“. Reaguodamas į kitus rodo pasitenkinimą garsiai ir melodringai čiauškėdamas. Pradeda kopijuoti garsus, kuriuos kosėdami arba pliaukšėdami lūpomis skleidžia kiti.

9-12 mėnesių

- Kažkaip reaguoja į savo vardą.
- Garsiai čiauška, dažnai skleisdamas ritmingus garsus, kurie primena įprastą pokalbį.
- Reaguoja į tokius žodžius, kaip „ne“ arba „ate“ net ir tada, kai nemato kalbėtojo gestų.
- Atsisveikindamas mojuoja ir ploja rankomis.
- Apie 12 mėnesių vaikas gali vartoti 1 arba 2 žodžius.

1–2 metai

- Apie 15 mėnesių vaikas skleidžia daug į kalbą panašių garsų. Teisingai vartoja 2–6 žodžius, kuriuos galite suprasti, pvz., pamatęs ar norėdamas lėlės vaikas gali ištarti „lėlė“.
- Žaisdamas apie 18 mėnesių vaikas skleidžia į kalbą panašius ritmingus garsus, kurie primena įprastą pokalbį. Naudoja 6–20 žodžių, kuriuos jūs suprantate. Vykdo paprastas komandas, pvz., „parodyk man savo batus“.
- Randa ir rodo pirštu į paveikslėlius knygoje, tardamas žodžius „žiūrėk“ ir „matyk“. Po vieną verčia knygos lapus.
- Apie 24 mėnesių vaikas teisingai vartoja 50 arba daugiau žodžių, kuriuos jūs suprantate. Sujungia 2 ar daugiau žodžių sudarydamas paprastus sakinius, pvz., „dar pieno“. Prisijungia deklamuodamas eilėraščius ir dainuodamas dainas. Žaisdamas kalbasi su savimi – kitiems kalba gali būti nesuprantama.

2–3 metai

- Apie 30 mėnesių vaikas vartoja 200 arba daugiau žodžių, kuriuos jūs suprantate. Vartoja įvardžius, pvz., „aš“, „mane“ ir „tu“. Taria sakinius, tačiau jiems įprastai trūksta suaugusiųjų sakiniams būdingos struktūros. Žaisdamas kalbasi su savimi. Užduoda klausimus. Moka kelis eilėraštukus.
- Apie 36 mėnesių vaikas vartoja daug žodžių. Jo kalba yra suprantama jį pažįstantiems klausytojams.

3–5 metai

- Vaiko kalbą supranta jo nepažįstantys klausytojai. Apie 4–5 m. vaikas kalba sakiniiais, dažniausia teisingai dėliodamas žodžius ir darydamas mažai gramatinių klaidų.

Literatūra:

B. McCormick, Children's Hearing Assessment Centre, Nottingham, UK – 'Can Your Baby Hear You?' (1982)

Mary D. Sheridan – 'Birth to Five Years' (1997)

Šio lankstinuko vertimus į kitas kalbas galite peržiūrėti / atsisiųsti adresu www.publichealth.hscni.net/publications-newborn-hearing

Pirmiausia šį lankstinuką atgamino Šiaurės Airijos Naujagimių klausos patikros kokybės valdymo grupė (2015 m. sausis)

2021 m. kovo 1 d.

01 March 2021